

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทย สำหรับนักเรียน

PARTICIPATORY LEARNING MODEL FOR DEVELOPING THAI LANGUAGE SKILLS FOR STUDENTS

สงคราม จันทหิรี, พระรัตนมุนี (ปุณณมี วิสาร์โท), บรรพต ตันธีรวงศ์,

เอกลักษณ์ เทพวิจิตร และกิตติศักดิ์ ณ สงขลา

โรงเรียนบ้านคลองหลวง จังหวัดสมุทรสาคร

Songkram Chanthakhiri, Phra Rattanamuni (Punnami Visaratho), Banpot Thontiravong,

Akekalak Tapwijitr, Kittisak Na Songkhla

Khlong Luang School, Samut Sakhon Province

E-mail: mcu.songkhram@gmail.com

Received 1 May 2025; Revised 29 June 2025; Accepted 30 June 2025.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียน เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทย และเพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียน ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก กับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้อง 8 คน และ วิจัยเชิงปริมาณ ด้วยรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม 60 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. การเรียนการสอนภาษาไทยในภาพรวมของ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นมากขึ้น มีแสดงความคิดเห็น ตั้งคำถาม และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การอภิปราย กลุ่มย่อย ๆ ก็เริ่มมั่นใจขึ้น และพอได้เขียนงานกลุ่มหรือแต่งเรื่องสั้นร่วมกัน สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การเขียน และการสื่อสาร และช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาไทย

2. ภาพรวมของการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.54 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.497 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำสิ่งที่ควรปรับปรุงมาแก้ไข เป็นด้านที่มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.63 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.486

3. การเรียนแบบมีส่วนร่วมช่วยให้เราได้รับประสบการณ์ที่ไม่ใช่แค่การอ่านและเขียนแบบเดิม ๆ แต่ยังมีวิเคราะห์และอภิปรายร่วมกับเพื่อน ๆ ทำให้การอ่านและการเขียนมีความหมาย

มากขึ้น ช่วยให้เราฝึกใช้เหตุผลในการพูดและการตอบสนอง รวมถึงการคิดวิเคราะห์เนื้อหา สามารถเรียนรู้การฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ และเรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับคนในทีม

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้, ทักษะภาษาไทยของผู้เรียน, ภาษาไทยกับการจัดการเรียนรู้

Abstract

This research aimed to study the participatory learning model for developing Thai language skills for students, to analyze learners' opinions on the participatory learning model for developing Thai language skills, and to present the participatory learning model for developing Thai language skills for students. It consisted of qualitative research using in-depth interviews with 8 relevant target groups and quantitative research by collecting data using questionnaires with 60 participants. The research results found that:

1) Overall, the learners were more enthusiastic in teaching Thai language, expressed their opinions, asked questions, and participated in activities and group discussions frequently, and became more confident. When writing group work or writing short stories together, they were able to develop analytical thinking, writing, and communication skills, and helped build confidence in using Thai language.

2) The overall analysis of learners' opinions on the participatory learning model for developing Thai language skills was at the highest level, with a mean of 4.54 and a standard deviation of 0.497. When considering each aspect, it was found that in terms of bringing things that should be improved and corrected The most important aspect is the mean of 4.63 and the standard deviation of 0.486.

3) Participatory learning allows us to gain experiences that are not just reading and writing in the traditional way, but also analyzing and discussing with friends, making reading and writing more meaningful. It helps us practice using reason in speaking and responding, as well as thinking deeply about the content. We can learn to listen to our friends' opinions and learn to adapt to people in the team.

Keywords: Learning Management Model, Thai Language Skills of Learners, Thai Language and Learning Management.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบัน โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งขับเคลื่อนด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สารสนเทศ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง แต่ละประเทศแข่งขันกันพัฒนาเพื่อเข้าสู่ตลาดโลกยุคใหม่ ทำให้ทุกคนต้องเรียนรู้ ปรับตัว และเตรียมพร้อมรับมือกับความท้าทายที่

เกิดขึ้นตลอดเวลา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงคือคุณภาพของคน ซึ่งขึ้นอยู่กับ การศึกษา การศึกษาที่มีคุณภาพช่วยพัฒนาศักยภาพของบุคคลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และ สังคมอย่างสมดุล เป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ และ การศึกษานั้น จะต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถพึ่งพาตนเอง และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพในการพัฒนา ตนเอง ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนผ่านระบบการศึกษาที่ดีและสมดุล เพื่อสร้างบุคคลที่มีคุณภาพและ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พระพรหมคุณาภรณ์, 2547, 28) ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะไป พัฒนาผู้เรียนด้วย รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียน ในยุคปัจจุบันว่า ควรมีการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างไรจึงจะก่อประสิทธิภาพให้กับผู้เรียนได้สูงสุด

ถึงแม้ว่า ภาษาไทยจะไม่ใช่วิชาสากล แต่ผู้เรียนก็ได้ให้ความสนใจเรียนรู้อย่างมากขึ้น เนื่องจาก ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การค้า การเมือง การทูต เทคโนโลยี การศึกษา และการท่องเที่ยว เมื่อมีการติดต่อสื่อสาร ภาษาไทยจึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยให้ ชาวต่างชาติสามารถเข้าถึงและเข้าใจวัฒนธรรมไทยได้ดียิ่งขึ้น โดยคนไทยยังมีบทบาทในการเผยแพร่ ภาษาและวัฒนธรรมไทยไปทั่วทุกมุมโลก ส่งผลให้ภาษาไทยเป็นที่รู้จักและได้รับความสำคัญมากขึ้นบน เวทีนานาชาติ การเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศจึงไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในประเทศไทย แต่ยัง แพร่หลายในประเทศต่าง ๆ ทั้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และยุโรป และนอกจากนี้ยังมีชาวต่างชาติที่อาศัยใน ไทยมีหลากหลายอาชีพ เช่น นักการทูต นักท่องเที่ยว นักธุรกิจ นักศึกษา และแรงงาน ซึ่งล้วนต้องใช้ ภาษาไทยในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ยังมีชาวต่างชาติที่ทำงานในสถานทูต องค์กร ระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานภาครัฐไทย รวมถึงคู่สมรสและสมาชิกในครอบครัวของพวกเขาที่เข้ามา พำนักในไทย ทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติขยายตัวอย่างต่อเนื่องและกลายเป็นที่ แพร่หลายมากขึ้น (อานันท์ วงศ์โกสิตกุล, 2536, 86 – 93) ประกอบด้วย แนวทางการจัดการศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 ตามหมวด 4 มาตรา 22 ของพระราชบัญญัติการศึกษา การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีศักยภาพในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง โดยถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กระบวนการเรียน การสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพของตนเอง ตามมาตรา 24 เน้นให้ การจัดการเรียนรู้ของภาษาไทยจะต้องสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ใช้ความรู้ ในการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม ซึ่งยุคศตวรรษที่ 21 แนวทางการศึกษามุ่งลดการเรียนรู้เชิงท่องจำ และให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะที่จำเป็น ทักษะ ชีวิต ทักษะการคิด และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ (ICT) ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ วิจัย วิจารณ์ และการคิดเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ในการ ตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม จึงเป็นเหตุผลเดียวกันที่การจัดการการสอน

ภาษาไทยสำหรับผู้เรียน ในปัจจุบันยังคงใช้วิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากครูสู่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนขาดการฝึกทักษะการคิดอย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, 8)

ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่นำเสนอรูปแบบจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการศึกษา การคิดวิเคราะห์ ให้การสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาไทย การสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาไทยให้เหมาะสมผู้เรียน แสดงความคิดเห็น ตั้งคำถาม และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับตัวผู้เรียนในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียน
2. เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทย
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียน

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียน” ผู้ศึกษาได้เตรียมแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

รูปแบบสามารถจำแนกออกเป็น 3 แบบ ได้แก่

- 1.1) ภาพจำลองหรือแบบร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง มักเรียกทับศัพท์ว่า “โมเดล” โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อผ้า เป็นต้น
- 1.2) แบบแผนของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือสมการทางคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในชื่อ “Mathematical Model”
- 1.3) แผนภาพที่แสดงองค์ประกอบและกระบวนการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิด รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น (รัตนะ บัวสนธิ, 2552, 124) รูปแบบเป็นนามธรรมของความเป็นจริงหรือเป็นภาพจำลองของสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งอาจมีระดับความซับซ้อนตั้งแต่แบบง่ายไปจนถึงแบบที่ซับซ้อนมาก นอกจากนี้ รูปแบบยังอาจอยู่ในลักษณะของรูปแบบเชิงกายภาพ เป็นแบบจำลองของวัตถุที่สามารถมองเห็นและจับต้องได้ (Tosi, H.L. and Carroll, S.J., 1982, 163) รูปแบบอาจอยู่ในลักษณะของแบบจำลองที่เรียบง่ายหรือเป็นการย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ผู้สร้างรูปแบบได้ศึกษาและพัฒนา

เพื่อช่วยให้การอธิบายปรากฏการณ์นั้นเข้าใจได้ง่ายขึ้น ในบางกรณี รูปแบบยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการคาดการณ์ปรากฏการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต หรือใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการด้านต่าง ๆ โดยพื้นฐานแล้ว รูปแบบเป็นสิ่งที่ได้รับการพัฒนาขึ้นจากแนวคิดและทฤษฎีที่ผ่านการศึกษาอย่างเป็นระบบของผู้สร้าง เพื่อนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ผ่านสื่อที่ช่วยให้การสื่อสาร กระชับ ชัดเจน ถูกต้อง และสามารถตรวจสอบหรือเปรียบเทียบกับปรากฏการณ์จริงได้ โดยการพัฒนารูปแบบจึงเป็นกระบวนการวิจัยที่มุ่งเน้นการนำผลการศึกษาไปปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และเพิ่มคุณภาพหรือประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ โดยอาศัยกลยุทธ์ วิธีการ หรือเทคนิคที่เหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของงานหรือบริบทของหน่วยงานนั้น ๆ (ขวัญภา สุขคร, 2554, 74)

สรุปรูปแบบสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ โมเดลจำลองวัตถุ (Model) แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) และแผนภาพแสดงกระบวนการทำงาน รูปแบบเป็นนามธรรมของความเป็นจริงหรือภาพจำลองของสถานการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งช่วยให้เข้าใจปรากฏการณ์ได้ง่ายขึ้น บางกรณีสามารถใช้คาดการณ์อนาคตหรือเป็นแนวทางดำเนินงาน รูปแบบถูกพัฒนาจากแนวคิดและทฤษฎีผ่านการศึกษาอย่างเป็นระบบ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน

การพัฒนาการเรียนการสอน เป็นกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยครูมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคม เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความคิดวิเคราะห์ ใช้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ มีความคิดรวบยอด รักการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีเจตคติที่ดี มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาตนเอง อาชีพ และการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ดังนั้น กระบวนการเรียนการสอน จึงต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหลัก ๆ ดังนี้

- 1) การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ
- 2) การเน้นกระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นกลุ่ม และทักษะการเรียนรู้
- 3) การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- 4) เชื่อมโยงการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน รวมถึงการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระและการนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยคำนึงถึงสมดุลระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นกับวิทยาการสมัยใหม่ และระหว่างความเป็นไทยกับความเป็นสากล โดยใช้ข้อมูลที่เหมาะสม ปฏิกิริยาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีในทุกสาขาวิชา นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและสังคม เพื่อพัฒนาวิธีการวัดและประเมินผล โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง นอกจากนี้ การสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง ครู ผู้ปกครอง สถาบันศาสนา และชุมชน เป็นสิ่งสำคัญในการ

บริหารจัดการศึกษา เพื่อร่วมกันปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียนทุกระดับ พร้อมกับการบูรณาการความรู้และทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรมเข้าสู่หลักสูตรการสอนอย่างกลมกลืน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาเป็นบุคคลที่มีความสมดุลทั้งด้านความรู้และคุณธรรมในการดำเนินชีวิต (พระธรรมปิฎก, 2541, 208) การพัฒนาการเรียนการสอน มีส่วนสำคัญที่เชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนาสังคม สามารถแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1) ความสุข

- 1.1) ความสุขทางกาย ได้แก่ ความสะดวกสบาย มีสุขภาพแข็งแรง ปราศจากโรคภัย
- 1.2) ความสุขทางใจ ได้แก่ ความปลอดโปร่ง โล่งใจ ปราศจากความทุกข์ มีจิตใจที่สงบเยือกเย็น ร่าเริงแจ่มใส

2) คนพัฒนา

2.1) คนมีคุณภาพ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในวิชาชีพ สามารถดูแลตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้มีสุขภาพที่ดีทั้งกายและจิตใจ

2.2) คนมีคุณธรรม หมายถึง ผู้ที่คิดดี ประพฤติดี ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีเมตตากรุณา ใฝ่รู้ รู้จักตนเอง เสียสละเพื่อส่วนรวม มองการณ์ไกล ไม่ประมาท และมีศีลธรรม

2.3) การพัฒนาสังคมที่สมบูรณ์ยังต้องอาศัยองค์ประกอบเสริม 5 ประการ ได้แก่

- 2.3.1) สันติภาพ การมีภาวะแห่งความสุขสงบในสังคม
- 2.3.2) ครอบครัว/ชุมชนแห่งการเรียนรู้ การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง
- 2.3.3) ความสามารถในการจัดการ ความสามารถในการวิเคราะห์ วางแผน ดำเนินการ และประเมินผลในระดับบุคคลและชุมชน ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม
- 2.3.4) จิตวิญญาณเพื่อส่วนรวม การอุทิศเวลา แรงงาน และสติปัญญาเพื่อประโยชน์ของสังคม

2.3.5) ความสมดุลของสิ่งแวดล้อม การรักษาระบบนิเวศ คุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ และป้องกันไม่ใหัธรรมชาติเสื่อมโทรม เมื่อทุกองค์ประกอบเหล่านี้ทำงานร่วมกัน จะส่งผลให้สังคมเกิดความสมดุล มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2546, 118-123)

สรุป การพัฒนาการเรียนการสอนมุ่งเน้นการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง และการบูรณาการความรู้เพื่อใช้ในชีวิตจริง ครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม พร้อมปลูกฝังคุณธรรมและใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การศึกษาเชื่อมโยงกับการพัฒนาสังคมผ่าน 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ความสุขของบุคคล การพัฒนาคุณภาพและคุณธรรมของคน การเสริมสร้างสันติภาพ และความสมดุลของสิ่งแวดล้อม ทั้งหมดนี้นำไปสู่สังคมที่ยั่งยืน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน

การกำหนดจุดมุ่งหมาย สาระ กิจกรรม แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัด ประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทักษะภาษาไทยของผู้เรียน ควรมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้าน ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ เพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เต็มศักยภาพ โดยสอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของแต่ละบุคคล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรคำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสและสร้างความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม รอบตัว ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนมนุษย์ ธรรมชาติ หรือเทคโนโลยี อีกทั้งควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า ทดลอง ฝึกปฏิบัติ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนสามารถค้นพบสาระสำคัญของบทเรียนด้วยตนเอง โดย ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิดวิเคราะห์ พัฒนาจินตนาการ สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ ๆ และสามารถแสดงออก อย่างชัดเจน มีเหตุผล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมี ประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, 20) การจัดการเรียนรู้ทักษะ ภาษาไทยของผู้เรียน เป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งเน้นการกำหนด จุดมุ่งหมาย สาระ กิจกรรม แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียน และการวัดประเมินผลที่ส่งเสริมการพัฒนาทั้งด้าน ความรู้และทักษะชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้ กระบวนการ เรียนรู้ควรสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มี ความหมายและสามารถนำไปใช้ได้จริง มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต้องคำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน เปิดโอกาสให้พวกเขาได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ฝึกฝนทักษะในการ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และสามารถประยุกต์ใช้วิธีการเรียนรู้ในชีวิตประจำวันได้ อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ เพื่อร่วมกัน สนับสนุนและพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตอย่างสมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญา ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543, 20-21.) การจัดการเรียนรู้ทักษะภาษาไทยของผู้เรียน มุ่งเน้น การสร้างประสบการณ์และสถานการณ์ที่มีความหมายต่อผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการสังเกต วิเคราะห์ ทดลอง ปฏิบัติ และสรุปผล เพื่อให้สามารถสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจด้วยตนเอง ซึ่งแนวทางนี้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ สมดุล ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านความรู้ (Cognitive), ทักษะ (Psychomotor) และคุณลักษณะ (Affective) โดยส่งเสริมให้พวกเขาคิดอย่างเป็นระบบ พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อรทัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ, 2544, 1)

การจัดการเรียนรู้ทักษะภาษาไทยควรมุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะ โดยคำนึงถึงความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล ควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ฝึกคิดวิเคราะห์ ค้นคว้า และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้สามารถสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเองและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง กระบวนการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทั้งด้าน

สติปัญญา ทักษะชีวิต และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการสนับสนุน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สมดุลและมีประสิทธิภาพ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ที่ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ “รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียน” เพื่อประมวลองค์ความรู้ สร้างกรอบแนวคิดการวิจัยและการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผู้วิจัยได้กำหนดใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจัดกลุ่มข้อมูลของการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ (Data Grouping) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technic) กับผู้เกี่ยวข้องจำนวน 8 คน โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงรายละเอียดข้อมูลสำคัญ

ลำดับ	ภาควิชาที่สัมภาษณ์	ความเชี่ยวชาญ
1	การสอนภาษาไทย	สามารถถ่ายทอดการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในรูปแบบทั่วไป
2	การสอนภาษาไทย	สามารถถ่ายทอดในเรื่องของการออกแบบการเรียนการสอนด้วย MOOC เกี่ยวกับการสอนภาษาไทย
3	การสอนภาษาไทย	สามารถถ่ายทอดการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในการออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน
4	การสอนสังคม	สามารถถ่ายทอดการศึกษาในสอนสังคมในรูปแบบทั่วไป
5	การสอนสังคม	สามารถถ่ายทอดในเรื่องของการออกแบบการเรียนการสอนด้วย MOOC เกี่ยวกับการสอนสังคม
6	การสอนสังคม	สามารถถ่ายทอดการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนสังคมในการออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน
7	สังคมศึกษา	สามารถถ่ายทอดการศึกษาในการจัดการเรียนสังคมศึกษาในรูปแบบทั่วไป

8	สังคมศึกษา	สามารถถ่ายทอดการศึกษาในการจัดการเรียนสังคมศึกษาในการออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน
---	------------	---

2. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)

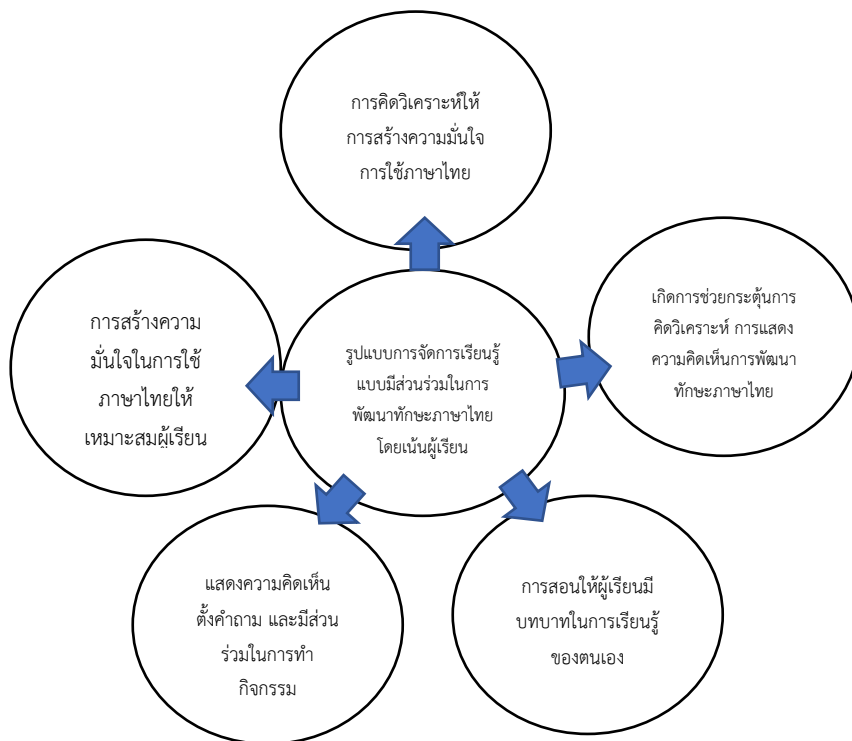
ผู้วิจัยได้กำหนดใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยเลือกคัดเลือกผู้เข้าร่วมกิจกรรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทย จำนวน 60 คน โดยเจาะจงผู้สนใจเข้ารับการร่วมกิจกรรม เพื่อนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ การหาจำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าทางสถิติ

3. การนำเสนอและรายงานผลการวิจัย

การนำเสนอและรายงานผลการวิจัย การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนร่วมกับกิจกรรม และวิเคราะห์เนื้อหาสาระในประเด็นสำคัญแล้วนำเสนอเป็นการเขียนแบบความเรียงนำเสนอโดยใช้ตารางประกอบด้วย ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ที่เป็นข้อมูลมาตราส่วนประเมินค่า นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระประเด็นสำคัญ และนำเสนอเป็นการเขียนแบบความเรียง

ผลการวิจัย

1. การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนภาษาไทยในภาพรวมของ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นมากขึ้น มีแสดงความคิดเห็น ตั้งคำถาม และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การอภิปราย กลุ่มย่อย ๆ ก็เริ่มมั่นใจขึ้น และพอได้เขียนงานกลุ่มหรือแต่งเรื่องสั้นร่วมกัน สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การเขียน และการสื่อสาร และช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาไทย การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับ เน้นการสอนให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้ของตนเอง และระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง ทำให้เกิดการช่วยกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็นการพัฒนาทักษะภาษาไทย

แผนภาพที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทย

2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทย ผลการวิจัย ภาพรวมของการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.54 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.497 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำสิ่งที่ควรปรับปรุงมาแก้ไข เป็นด้านที่มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.63 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.486 รองลงมา พบว่า ด้านการพัฒนาทักษะภาษาไทย มีค่าเฉลี่ย 4.53 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.503 และน้อยที่สุด พบว่า ด้านการกระตุ้นความคิดวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ย 4.43 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.499 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทย

ลำดับ	ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทย	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านความสนุกและความน่าสนใจ	4.52	0.503	มากที่สุด
2	ด้านการพัฒนาทักษะภาษาไทย	4.53	0.503	มากที่สุด

3	ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.60	0.494	มากที่สุด
4	ด้านการกระตุ้นความคิดวิเคราะห์	4.43	0.499	มากที่สุด
5	ด้านการนำสิ่งที่ควรปรับปรุงมาแก้ไข	4.63	0.486	มากที่สุด
รวม		4.54	0.497	มากที่สุด

3. การนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การเรียนแบบมีส่วนร่วมช่วยให้เราได้รับประสบการณ์ที่ไม่ใช่แค่การอ่านและเขียนแบบเดิม ๆ แต่ยังมีการวิเคราะห์และอภิปรายร่วมกับเพื่อน ๆ ทำให้การอ่านและการเขียนมีความหมายมากขึ้น ช่วยให้เราฝึกใช้เหตุผลในการพูดและการตอบสนอง รวมถึงการคิดวิเคราะห์เนื้อหาอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังเป็นการให้เราเรียนรู้การฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ และเรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับคนในทีม เราต้องรับฟังและพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น การที่ต้องนำเสนอความคิดเห็นและแสดงความคิดเห็นของตัวเองช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาไทย

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียน พบว่า การเรียนการสอนภาษาไทยในภาพรวมของ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นมากขึ้น มีแสดงความคิดเห็น ตั้งคำถาม และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การอภิปราย กลุ่มย่อย ๆ ก็เริ่มมั่นใจขึ้น และพอได้เขียนงานกลุ่มหรือแต่งเรื่องสั้นร่วมกัน สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การเขียน และการสื่อสาร และช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาไทย การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับ เน้นการสอนให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้ของตนเอง และระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง ทำให้เกิดการช่วยกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็นการพัฒนาทักษะภาษาไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกวลิณ งามพิริยกร และสิทธิกร สุมาลี (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” พบว่า การใช้แผนการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและรับผิดชอบต่อกา การเรียนรู้ของตนเอง ควรเน้นพัฒนาทักษะการฟัง การจับใจความสำคัญ และการสื่อสารความคิดเห็นอย่างถูกต้องและเหมาะสม ทั้งในการอ่านเพื่อสรุปเนื้อหา และการเขียนเพื่ออธิบายและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ซึ่งจากการนำแผนการสอนไปใช้ในชั้นเรียน พบว่า: 1) ขั้นนำ นักเรียนมักรู้สึกกังวล ไม่กล้าตอบคำถาม และขาดความกระตือรือร้น ครูจึงต้องปรับวิธีการตามช่วงวัย ในระดับประถมศึกษา ควรเริ่มกิจกรรมด้วยเกมหรือเพลงเพื่อสร้างความสนใจ 2) ขั้นสอน นักเรียนชอบทำงานกลุ่มหรือเป็นคู่มากกว่างานเดี่ยว และชอบการลงมือปฏิบัติมากกว่าการฟังบรรยาย และ 3) ขั้นสรุป ครูใช้การตั้งคำถาม อภิปราย และให้ข้อเสนอแนะเพื่อสะท้อนความรู้ นักเรียนสามารถตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น และนำเสนอผลงานได้ดี ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม

การมีส่วนร่วมช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะทางภาษา กระตือรือร้นต่อการเรียน และกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น

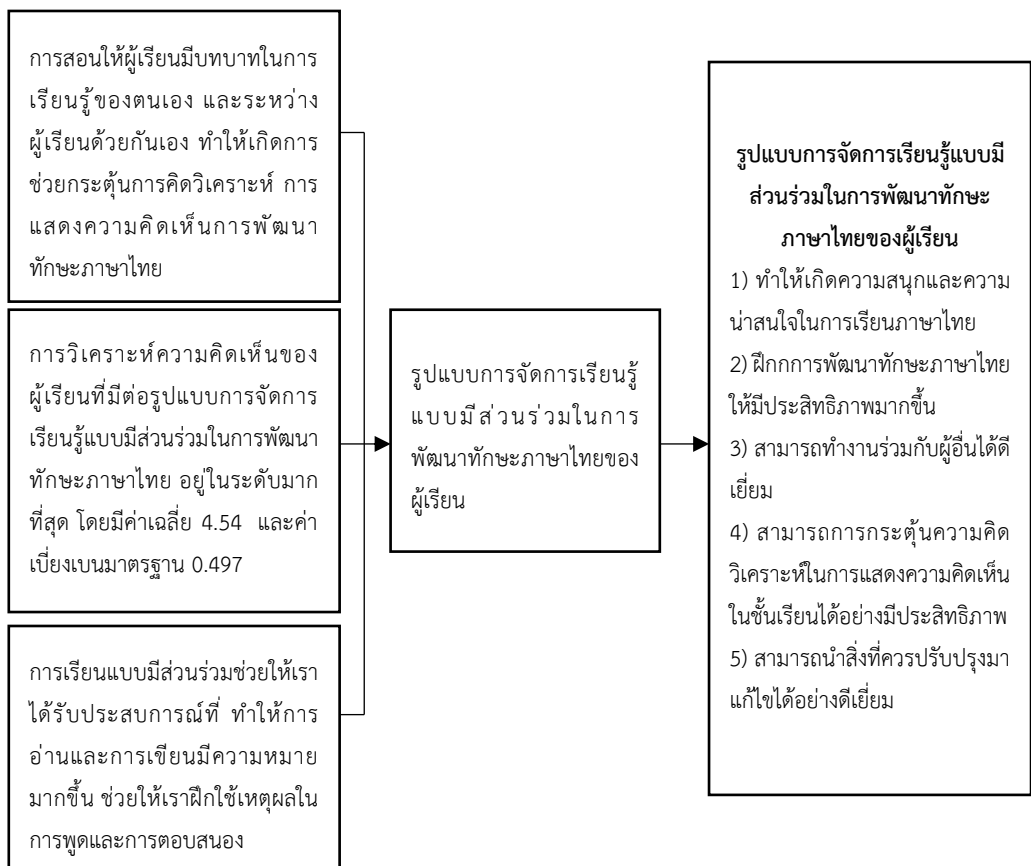
2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทย พบว่า ภาพรวมของการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.54 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.497 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำสิ่งที่ควรปรับปรุงมาแก้ไขเป็นด้านที่มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.63 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.486 รองลงมา พบว่า ด้านการพัฒนาทักษะภาษาไทย มีค่าเฉลี่ย 4.53 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.503 และน้อยที่สุด พบว่า ด้านการกระตุ้นความคิดวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ย 4.43 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.499 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรอนุตร ธรรมจักร (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยวิธีการสะท้อนคิดจากการปฏิบัติการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ” พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ผ่านการสะท้อนคิดจากการปฏิบัติการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาไทย มีระดับความคิดสร้างสรรค์หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักศึกษามีความสามารถด้านการคิดสูงขึ้น โดยคะแนนเฉลี่ยรวมด้านความคิดริเริ่มเพิ่มขึ้น 1.04 คะแนน (46.1%) ด้านความคิดคล่องเพิ่มขึ้น 1.29 คะแนน (55.6%) ด้านความคิดยืดหยุ่นเพิ่มขึ้น 1.07 คะแนน (50.0%) และด้านความคิดละเอียดลออเพิ่มขึ้น 1.26 คะแนน (54.8%) 3) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ในระดับสูงสุด ($\bar{X}=4.66$; S.D.=0.51) องค์ความรู้จากการวิจัยระบุว่า การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ผ่านการสะท้อนคิดจากการปฏิบัติช่วยให้ผู้เรียนสามารถต่อยอดหรือพัฒนาสิ่งเดิมให้ดีขึ้น ทั้งนี้ ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกสะท้อนคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ แก้ปัญหา และเปิดรับแนวคิดที่หลากหลาย ซึ่งจะนำไปสู่นวัตกรรมที่มีประโยชน์และได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย

3. การนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียน พบว่า การเรียนแบบมีส่วนร่วมช่วยให้เราได้รับประสบการณ์ที่ไม่ใช่แค่การอ่านและเขียนแบบเดิม ๆ แต่ยังมีวิเคราะห์และอภิปรายร่วมกับเพื่อน ๆ ทำให้การอ่านและการเขียนมีความหมายมากขึ้น ช่วยให้เราฝึกใช้เหตุผลในการพูดและการตอบสนอง รวมถึงการคิดวิเคราะห์เนื้อหาอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังเป็นการให้เราเรียนรู้การฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ และเรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับคนในทีม เราต้องรับฟังและพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น การที่ต้องนำเสนอความคิดเห็นและแสดงความคิดเห็นของตัวเองช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุตรศักดิ์ วิชัยรัตน์ สำราญ กำจัดภัย และจินดา ลาโพธิ์ (2567) ได้ทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิด

สมดุลาษา” พบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สภาพปัจจุบันของการเรียนการสอนภาษาไทย, แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร, การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สมดุลาษา และรูปแบบการเรียนการสอน 2) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลาษา ประกอบด้วย ที่มาและความสำคัญ แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล 3) ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับสูงสุด

สรุปองค์ความรู้

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย “รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียน” มีรายละเอียดตามแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียน” ผู้วิจัยได้กำหนดข้อเสนอแนะไว้เพื่อเป็นประโยชน์ในงานวิจัยซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอเชิงนโยบาย

ควรมีสันับสนุนการบูรณาการรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ลงในหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทยในทุกระดับชั้น เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง สามารถวัดผลที่สะท้อนถึงพัฒนาการของผู้เรียนในด้านการคิด วิเคราะห์ และ การใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอเชิงปฏิบัติ

ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ผ่านกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิด การคิด วิเคราะห์ และอภิปราย เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การเรียนรู้แบบโครงงาน และการเขียน สร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น ตั้งคำถาม และแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ประกอบกับ การกระตุ้นบทบาทของผู้สอนและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ มากกว่าการเป็นผู้สอน เพียงฝ่ายเดียว โดยเน้นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาผลลัพธ์ของรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในระยะยาว เปรียบเทียบ ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับรูปแบบการสอนอื่น ๆ เพื่อให้เห็นถึงข้อดี และข้อจำกัดที่ชัดเจน และ ขยายขอบเขตของการวิจัย โดยศึกษาในกลุ่มผู้เรียนที่มีความหลากหลาย ทั้ง ในด้านระดับการศึกษา ความสามารถทางภาษา เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร. ส. พ.).
- เกวลิน งามพิริยกร และสิทธิกร สุมาลี (2564). “การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน”. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. 9(3).
- ขวัญภา สุขคร (2554). ความหมายของการวิจัย. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง.
- คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- พระธรรมปิฎก (2541). การศึกษากับการพัฒนาอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (2547). ธรรมกับไทยในสถานการณ์ปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: เพ็ญฟ้าการพิมพ์.

- รัตน์ บัสนธิ (2552). **การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: คำสมัย.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2546). **ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- อนุตรศักดิ์ วิชัยรัตน์ สำราญ กำจัดภัย และจินดา ลาโพธิ์ (2567). “รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุทธภาษา”. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ**. 18(2).
- อรรถัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ (2544). **การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เล่ม 2**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- อรอนุตร ธรรมจักร (2565). “การพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้วยวิธีการสะท้อนคิดจากการปฏิบัติการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ”. **วารสารบัณฑิตแสงโคม** คำ. 7(2).
- อาณัติ วงศ์โกสิตกุล (2536). “การเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยกับภาษาอังกฤษเพื่อการสอนภาษาไทย แก่ชาวต่างประเทศ”. **วารสารภาษาและวัฒนธรรม**. 12(1).
- Tosi, H.L. and Carroll, S.J (1982). **Management**. New York: John Wiley & Sons.

